

www.e-rara.ch

Summa iuris canonici comprehensa tribus partibus

Strein, Johann

Coloniae Agrippinae, 1658

Zentralbibliothek Zürich

Shelf Mark: RRr 50

Persistent Link: <http://dx.doi.org/10.3931/e-rara-31071>

Pars II. Summae iuris canonici prooemium.

---

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

P A R S II.
S V M M Æ
J U R I S C A N O N I C I
P R O O E M I U M.

Præmittit, & suppono, quæ sequuntur. **P**erisq̄ hunc ordinem placuisse video, ut personarum ecclesiasticarum gradibus & officiis explicatis, de rebus ipsis instituerent commentationem: quorum vestigiis insistendo, summæ nostræ partem secundam eisdem finibus circumscribemus.

PRIMO. Rerum aliæ corporales sunt, aliæ incorporales: *l. 2. Inst. tt. 2.* Corporales voco, quæ natura sua tangi possunt, ut vestis, aurum, fundus. Incorporales, quæ tangi non possunt, cuius generis sunt, quæ in jure consistunt, puta, hæreditas, Vtusfructus, Vtus, & obligationes quoquo modo contractæ.

SECUNDO. Res aliæ mobiles sunt, aliæ immobiles. Quæ divisio ex parte cum priori incidit. Mobiles sunt, pecunia, suppellex, Vasa, & instrumenta. *Card. Tuschus Concl. 103.* Immobiles campi, & agri, & quorundam iudicio, annui redditus. *Mynsing. Cent. 1. Obs. 96. Gaill. l. 2. obs. 10.* Chirographa, literæ, iura, & actiones, cùm de mobilibus agitur, ad mobilia; ad immobi-

lia, cùm de immobilibus, referuntur. *Molina Tr. 2. D. 202. Schneidevvin. l. 3. Inst. tt. 1. Card. Tuschus Concl. 104.*

TERTIO. Quædam juris divini sunt, quædam humani. Divini juris censentur res Sacræ, Religiosæ, & sanctæ, quæ in nullo existunt bonis. *§. Nullius. Instit. eod.* Res Sacræ sunt, quæ publica auctoritate, & iussu populi olim à Consulibus, Imperatore, Dictatore, aliove summo Magistratu per solennia Verba, præeunte, præfanteque cæmæ Pontifice summo: hodie verò ab antistite cuiusque loci divino numini consecrantur. *Novel. de eccles. §. 11. Vi nullus fabricet Oratorii domos præter volun. episc. Item. Extr. 10. tt. de consec. eccles. Alex. ab Alex. l. 6. c. 14.* Religiosæ olim etiã, quæ privata alicuius auctoritate religioni dicabantur, ut si mortuum quis inferret in locum suum. *Schneidevvin. l. 2. Inst. tt. 1. §. Religiosam.* Hodie nullus locus Religiosus censetur, nisi episcopi auctoritate dedicatus sit. *Azor. 11. l. 3. c. 3. q. 2. c. Abolenda de sepult. Sanctæ, quæ olim sanctione aliqua ab hominum iniuria muniebantur, ut muri, & portæ civitatum. l. c. in l. Sanctum ff. eod. End. in Pand. leg. cit. Soacius in §. Sanctæ.*

Sancta Inst. de rer. divis. Humani iuris sunt, quæ plerumque in alicuius bonis numerantur, & ad homines pertinent. Hæ rursum vel publicæ, vel privatæ. Publicæ, quæ vel iure naturali communes sunt omnibus, vel iure gentium, aut civili publicæ: privatæ, quæ ad singulos pertinent. *VV. senbec l. 1. Pand. tit. 8. Ioach. Steph. politicar. demonstrat. c. 10. Sigonius l. 1. de iudic. c. 3.*

QUARTO. Res sacræ & sanctæ dicuntur sex modis 1. quia sanctitatem efficiunt, ut Sacramenta. 2. quia reb. sacris administrandis instrumenta, uti vasa sacra, vestes, & similia. 3. quia representant sacrum aliquid, ut imagines Christi, & Sanctorum. 4. Quia sunt particulæ, aut res sacrorum, ut reliquiæ. 5. quia earum mensura sunt, ut dies festi & Dominici. 6. denique quia ad sustentationem, & conservationem vel hominum Sacrorum, vel bonorum ordinantur, aut dedicantur. *Az l. 9. c. 27. Q. 8. Less. c. 45. D. 3. nu. 15. Farinac. Par. 7. de furt. Q. 172. nu. 48. & seq. Præstius in Lexico.*

QUINTO. Ex quibus sequitur, multas res dici sacras, vel sanctas merè per denominationem extrinsecam, vel respectum adventitium: adeoque nullam per se efficaciam, aut virtutem habere ad effectum spiritualem, nisi eleventur, neque spirituales vocari posse, cum in eodem genere rerum corporalium & temporalium ma-

neant: inque eo, cui servire possunt ad emolumentum aliquod spirituale, nihil præsupponant, quàm Baptismum, & Christiani hominis professionem: ecclesiasticas tamen censei, quia Solis ecclesiæ ministris, & ecclesiæ usibus debentur, aut conveniunt. *S. Th. 2. 2. p. 100. a. 4. Navar. c. 23. num. 99. Iacob. de Graff. Par. 2. l. 2. c. 15.*

SEXTO. Iam si suo quæque loco & ordine à nobis pertractanda sint, primùm omnino locum Sacramenta à Christo salvatore nostro in sanctificationem animarum nostrarum instituta iure sibi vendicant. Quid enim inter dona cælestia melius, aut divinius illis, quæ Spiritus Sancti vasa & instrumenta sunt ad criminum, & delictorum expiationem, ad obsequendam divinæ promissionis fidem, & virtutum omnium conservationem. Sacramentorum vis inenarrabiliter magna est, valetque plurimum, & ideo contempta sacrilegos facit. *S. Aug. l. 19. con. Faustum.* Nec quisquã Doctorum aut fideium est, quin agnoscat: sed quia iisdem Auditoribus Theologi Morales ista copiosè tradunt, ne inutili labore fatigemur, ad alia properantes minimè inviti relinquemus, tempori simul, & audientium tædio consulentes, quibus odio-
sa repetitione nihil
odibilis.